

روحانی صاحب نام و مورد احترامی است که بعد از انقلاب امام جمعه اردکان و سپس بزد بود و به نیک نفسی و ملائیت مشهور - وی را مناسب می دیدند. خاتمی از نزدیکان بیت امام، همسر وی خانم صادقی خواهیزاده امام موسی صدر، برادرش دکتر محمد رضا هنری کی از نوادگان بنیانگذار جمهوری اسلامی و خواهش عروس آیت الله صدوفی است. او از جمله چهره های اصلی مجمع روحانیون مبارز بود که کارگزاران سازندگی تها وی را می پسندیدند بلکه کرباسچی و مهاجرانی مهره های اصلی کارگزاران بهترین روایت را او داشتند. راهی دراز در اوایل بهمن ماه طی شد و این زمانی بود که ناطق نوری در سفرهای متعدد به استانهای کشور مدام روی پرده تلویزیون و صحنه اخبار بود. چنان راست حق داشت که پیروزی را حسنه بیند و بحث بر سر اعضاي کاینه بود. آخرین جلسه گفتگوی محمد خاتمی با چهره های اصلی جمع روحانیون در زمانی برباشد که در آن خاتمی شرط اصلی خود را مطرح کرد و اعلام داشت که نه به عنوان کاندیدای مجمع بلکه نامزدی مستقل با به محظه خواهد گذاشت. اما در این میان وی حله ای حساس و تعیین کننده با چهره های اولیه کروه کارگزاران - از جمله، دکتر نجفی وزیر آموزش، دکتر کلانتری وزیر کشاورزی، نوریخش رئیس کل بانک مرکزی و البته کرباسچی شهردار تهران بربا داشت. در این جلسه دوست نه که در دفتر کتابخانه ملی تشکیل شد، محمد خاتمی این سوال را پیش کشید که آیا با وی همکاری خواهد کرد. پاسخ همگی مثبت بود مگر کسی که تصویر می رفت رضایت خود را در همه آن سالها با داشتن روابطی دوستانه با خاتمی حفظ کرده - رئیس کتابخانه ملی، در مراسم افتتاح فرهنگراهی که شهرداری تهران در گوش و گخار شهر بربا داشت و نخستین موضوع درگیری وی با چنان سنت گرا بود، حضوری همیگانی داشت. معمولاً قیچی به دست او داده می شد تا نوار را باره کند و در انگلکس خبر این رویدادها در روزنامه همشهری، همواره نام وی به احترام و قبل از مذایر مقامات و شهردار تهران می آمد. پس کسی

جمهوری - و مهندس موسوی را پیش کشید و گفت «خوف آن وجود دارد که آن پیشینه در حال حاضر مانع و رادعی باشد». مسابقه به دقایق آخر خود نزدیک می شد، و زمستان خشک نشده بود که نمایندگان جنای اکثریت مجلس به صدا نزدیک می شد، و زمستان می زمید به جز ناطق نوری، ریشه های و رضا زواره ای - معاون آنده را داشتن سایه خدمت در دوره سازندگی «خواندن و با تفسیری از قانون اساسی نوشتند که تاکید آن قانون به «رجل مذهبی» یعنی رئیس جمهور باید روحانی باشد. هر کی از استدلایل ها جوابی داشت زمان هیأت از سران هیأت مولفه اسلامی راهی قم شدند، جلسه اول خطر بزرگ امتد در جلسه دوم که آیت الله بزرگ هم حضور داشت و عنوان محتمل ترین رئیس آینده خانه ملت نام بربد می شد به آن یک روحانی خوش چهره با قامت بلند نشسته بود که چهار سال پیش، در اوج فشارهای جنای راست بر کایانه هاشمی رفسنجانی در اعتراض به حزبکت های کروه فشار علیه مطبوعات و موسسات فرهنگی، کاینه را پس از یازده سال ترک گفت و بلا فاصله به مقام مشاور رئیس جمهور و رئیس کتابخانه ملی نایل آمد. جامعه فرهنگی و ساسی وی را با عنوان دکتر خاتمی می شناخت - عنوان دکتر راهی نموده اند. و به ویژه رأی گیری انتخابات ریاست ریاست مدرسین از اعتراف خود را لالا تردد. آشکار شد که آقایان فاضل لنکرانی، مکارم شیرازی، امینی، مسعودی، کرمی، جوادی و سه چهار تن دیگر در جلسه رأی گیری نموده اند. و به ویژه رأی گیری وقتی صورت گرفته که آیت الله امینی - دیر وقت جامعه مدرسین از اعتراف خود را حذف کرد و اعلام داشت که «بورد» دکترا را نگذراند است. در این باره مفاوضت می کرد و موافق نبود که جامعه مدرسین دنباله را آقایان [هیأت مولفه] باشد و این نظر آیت الله بزرگ راهی که آیت الله امینی همچنان در روحی متفاوت باشد. اما با نوشته یک روزنامه، این اتفاق شافتند، اما خاتمی تا زمانی که خود به دیدار رهبر خامنه ای نرفت امکان آن را نداد که نامش مطرح شود. یکی از نزدیکان وی که دلایل متعدد - متفق و مثبت - را برای رسیدن به حضور در عرصه انتخابات در خفا می گذشت، در سورای مرکزی مجمع روحانیون مبارز گفتگوها راه بدانجا برد که مهدی کروی و موسوی خویشی ها به دیدار رهبر اتفاق شافتند، اما خاتمی تا زمانی که خود به دیدار آیت الله خامنه ای نرفت امکان آن را نداد که نامش مطرح شود. یکی از نزدیکان وی که دلایل متعدد - متفق و مثبت - را برای رسیدن به حضور در عرصه انتخابات در خفا می گذشت، در سورای مرکزی مجمع روحانیون مبارز گفتگوها به تندی را واداشته بود که می گفت «کارشکنی نکند، وقت تک است».

اما با نوشته یک روزنامه، «حضرات سر بر صاحب می تراشند» جرا که مهندس موسوی پس از دوبار استناع و اصرار مردم به ویژه دانشجویان این بار نامه ای نوشته و امتناع قطعی خود را اعلام داشت و از دستورن بلنده می داد. بعضی معتقد بودند خاتمی پیش از میرحسین این بحث بسته شود، این نامه مه می بود از آن بود که آیت الله موسوی مخالفت بر می انگیزد و دوستون بلنده داد و به شمال رفت تا بحث بسته شود. این نامه مه روز بعد از آن بود که آیت الله موسوی مخالفت بر می انگیزد و خلخالی در مصائب ای با بی بی می سایه وجود اختلاف تهمیش، خانواده اش - وی فرزند مسید روح الله خاتمی

و سرانجام با ابراز مخالفت صريح هاشمی با آن و اشاره مقام رهبری در مورد آینده میانی رئیس جمهور از صورت مسئله پاک شد اما کمتر فایده ای که داشت این بود که تیم هاشمی رفسنجانی و علاقه مندان وی را برابر همیشه از رفت و آمد با جنای راست و کوشش برای جلوگیری از شکاف ها منصرف کرد. به اعتقاد آنها، جنای راست در مخالفت تهدید دوره هاشمی رعایت شان او را نکردند. ارگان جنای اکثریت آن را خلاف قانون اساسی و تن داد به نظام سلطنتی و موروثی و مادام عمر داشت و آقای بزرگ امتد در جلسه اول خطر بزرگ امتد در جلسه دوم که آیت الله بزرگ هم حضور داشت و در لحظاتی مجبور به تندی و نیزی قامت بلند نشسته بود که چهار سال پیش، در اوج فشارهای جنای راست بر کایانه هاشمی رفسنجانی در اعتراض به حزبکت های کروه فشار علیه مطبوعات و موسسات فرهنگی، کاینه را پس از یازده سال ترک گفت و بلا فاصله به مقام مشاور رئیس جمهور و رئیس کتابخانه ملی نایل آمد. جامعه فرهنگی و ساسی وی را با عنوان دکتر خاتمی می شناخت - عنوان دکتر راهی نموده اند. و به ویژه رأی گیری انتخابات ریاست ریاست مدرسین از اعتراف خود را حذف کرد و اعلام داد که «بورد» دکترا را نگذراند است. اداره کشور را داشته باشد».

در وسط شهریور، ناطق نوری هم به صدا درآمد و با تهدید مخالفت کرد و گفت «تعیر قانون اساسی به نفع نظام نیست، و به منزله آن است که نیروی دیگری در کشور وجود ندارد و این یک ضایعه است». «با سخنگویی به رئیس مجلس راجحین مرعشی نماینده اکرمان و از نزدیکان هاشمی رفسنجانی به عهده گرفت «آقای ناطق به این دلیل که نامزد ریاست جمهوری است با مسئله تهدید مخالفت کرد و این به محلحت نمود.» یک ماه بعد که دیگر بحث باقی ماندند هاشمی رفسنجانی در زیارت جمهوری متفق شده بود، حسین مرعشی باشد و این نظر آیت الله بزرگ شایسته فراوانی وجود دارند که خواب را از جشم جریانهای که فکر می کند برنده هستند خواهد بود.

روح جنای راست ویزیر جنگ، به عنوان تنها شخصیت دست تخریه و مصون مانده از همفکران آن جنای که هم عضویت در مجمع تشخیص مصلحت و هم در مقام پرچه تشریفاتی مساحر رئیس جمهور را حفظ کرده و در هشت سال پیش از دوری از دولت، هیچ نشانه ای از تمایل به دریافت مقام از خود نشان نداده بود، همان حاله ای بود که جنای راست آزو

عنوان مثال به پاسخ خود در مناظره تلویزیونی کاندیداها به سوالی در مورد ماهواره اشاره می کند «من این قانون معن استفاده از تجهیزات ماهواره ای را از افتخارات خود می دانم. این را گفتم. خب این حرف رای نمی آورد... این حرف آدم را خراب می کند» وی سومین علت را در نوع تبلیغات خود می داند «تبلیغات خوبی نبود... بخشی تبلیغات نادرست اختیاری بود و یک بخش اصلاح در اختیار ما نبود اصلاً نفهمیدم کار کی بود.» چقدر لازم بود که عکس من ناطق نوری را به آن بزرگی در آن تیراز چاپ کنند و به در و دیوار بزنند... این بی سلیقه است. این ضد تبلیغ است. یک دفعه خبر دادندر خیابان شهروردي به مردم بستي می دهنده روی لیوان نوشته اند به ناطق نوری رأى بدھید. روی خودکار یا روی ساعت اسم مرا تبلیغ کنند. دست ما نبود یا از دست در رفته بود، این وسط عده ای هم پولی از حسن و حسین می گرفتند یک خرده اش را خرج می کردند... سوه استفاده من شد. یک عده ای هم خرج می کردند تا فردا که ناطق نوری رئیس جمهور شد بگویند حاجی انا شریک... همین که ها رأى نیاوردیم چک ها برگشت! به نظر رئیس سابق مجلس سفر جواد لاریجانی به انگلستان و مذاکرات وی با آقای نیک براون - که بعداً سفیر انگلیس در ایران شد - نیز یک عامل منفی برای وی بود «کار مناسبی نبود. یعنی به همه ضرر زد - چون اینطور تبلیغ کردند که انگار دولت فخیسه انگلیس قرار است به سبک دوره فاجار از یک کسی حمامت نکند.»

وقتی زمان مبارزات انتخاباتی
صغر شد، هیچ کس امکان شکسته
شدن رکورد رای ریاست جمهوری
در تاریخ ایران را باور نداشت.
کسی در انتظار « Hammase » نبود.
اما این همه رخ داد. خبر این
پیروزی نخست بار ظهر سوم
خرداد در صدا و سما و توسط
تلگرام ناطق نوری به محمد
خاتمی اعلام شد. ناطق نوری
چنان که چهار سال بعد فاش کرد
که در شب انتخابات به قطعیت
دربارفشه بود که خاتمی رأی
می آورد وی آن شب خوابی
می بیند دیدم در یک دریای
پر تلاطم سوار قایقی هست که کف

پس از یک ماه به اردوی خاتمی پیوستند. در این زمان حملات جنگ راست که هنوز احساس خطر عمده‌ای نکرده بود، به اوج رسید. اما به زودی آشکار شد که تویخانه تبلیغاتی آن جنگ حرف سیاست حساب شده تبلیغاتی ستاد محمد خاتمی نیست. اعتراض به بی طرف نبودن صدا و سیما و تبلیغات این رسانه ملی برای ناطق نوری به زودی به موضوع عمومی تبدیل شد. دور از چشم جنگ راست، تبلیغات صدا و سیما و اعلام موافقت ائمه جمعه و حجم وسیع تبلیغات مستقیم برای ناطق نوری که هزینه بخش عمدۀ ای از آن توسط اتحادیه ها، بازاریان، اصناف تأمین می شد، در حالی که ستاد انتخاباتی رقیب از تبلیغاتی فرهنگی و کم تعداد و پرکشش بهره مند بود به دیواره‌ای نامرئی برمی خورد و به ضد تبلیغ بدل می شد. در این میان جنجالی که بر سر تهیه نوار عاشورا پدید آمد و با دخالت مقام رهبری ساکت شد خود علت دیگری بود. این احساس تقویت می شد که رئیس مجلس کاندیدائی است که قیلاً گذشته شده است.

ناطق نوری خود حدود چهار
سال بعد از آن روزها [بهمن ۷۹] در مصاحبه‌ای علت شکست - به استناد پژوهشی علمی که به گفته وی صورت گرفته ولی به علت آن که «خیلی لخت و بی پرده» مسائل در آن مطرح شده قابل انتشار نیست - اول دفاع از دولت آقای هاشمی می‌داند که «یک عامل منفی برای من بود چرا که می‌گفتند اگر آقای ناطق بیاید همین سیاست را ادامه می‌دهد و معجزه‌ای نخواهد شد. عامل دوم مسئله اصولگرایی ما بود» وی به

فلاخیان به وزارت اطلاعات، به عنوان اعتراض ابتدا به نهاد ریاست جمهوری و شورای عالی امنیت ملی و سرانجام به مرکز مطالعات استراتژیک رفت، اما از اواسط بهمن ۷۵ که حضور محمد خاتمی در صحنه رسماً اعلام شد تا دوم خرداد ۷۶، روز سرنوشت ساز، حوادث مهمی، به سرعت برق و باد بر عرصه سیاسی کشور گذشت. در گام اول و بعد از اعلام حمایت مجمع روحانیون مبارز از کاندیداتوری محمد خاتمی، کارگزاران سازندگی یک ماهی متوقف ماندند. علت این توقف در اختلاف عقیده‌ای بود که در کادر رهبری آن رخ داده بود. عده‌ای که محمد هاشمی برادر رئیس جمهور وقت در رأس آن بودند از این که کارگزاران با تشکل‌های همسو با مجمع روحانیون هم‌صدا شود و کاندیدای آنان را تائید کند مخالف بودند. محمد هاشمی معتقد بود که کارگزاران می‌توانند کاندیدای خود را داشته باشند و به پیروزی وی مطمئن بود «هر که باشد حتی خود من». از آن سو کرباسچی و مهاجرانی و اکثریت اعضای اصلی در مقابل وی از خاتمی حمایت می‌کردند و در این صورت پیروزی را حتمی می‌دیدند. محمد هاشمی حتی اتفاقاً با جمعیت دفاع از ارزش را مطرح می‌کرد. محمد غرضی وزیر پست و تلگراف که در ابتدای کار با کارگزاران بود و دیگر از آنها فاصله گرفته، پنهان نمی‌کرد که با ریاست جمهوری ناطق نوری موافق است می‌کوشید تا جمع را به رفع اختلاف با جامعه روحانیت برساند... سرانجام اکثریت موفق شدند و کارگزاران

را تصور آن نبود که کریاسچی با نامزدی دکتر خاتمی مخالف باشد، به همین جهت ابتدا موضوع به شوخی برگزار شد اما وی وقتی دلایل خود را با اشاره به معضلاتی که در دوران وزارت ارشاد خاتمی پیدا آمده بود، باز کرد آشکار شد که از آینده خوف دارد و می خواهد بداند که برنامه کاندیدای مطلوب برای مقابله با تنش هایی از همان دست که این بار در سطح وسیع تری اتفاق می افتد کدام است. جاذبه ها و قوت استدلال خاتمی چندان بود که از این مانع عبور کند اما پیش بینی کریاسچی جالب بود. «اگر موفق شدیم که امکان آن زیاد است، جای ما در اوین خواهد

این پیشگویی یک بار دیگر، عصر روز دوم خرداد ۷۶ از زبان یک تن دیگر به گوش محمد خاتمی رسید. در آن زمان کاندیداتی که نایابوارانه خبر از پیروزی درخشان وی می‌رسید در تلفنی به متاد انتخاباتی خود، از بهزاد نبوی می‌پرسید آیا این خبردار درست است و این چهره پرسروصدا و فعل کابینه‌های رجأتی و مهندس موسوی که با روی کارآمدن دولت هاشمی به سایه رفت و در مرکز مطالعات استراتژیک معاونت سیاسی را به عهده گرفت، با شوخ طبعی خبر پیروزی را تائید کرد و خلاصه‌ای از گزارش‌های رسیده از شهرستان‌ها و نقاط مختلف کشور را باز گفت و در نهایت اضافه کرد «مبادرک است شما رئیس جمهور شدید ولی جای ما در اوین است» در اتاق، موقع این مکالمه غلامحسین کرباسچی و سعید حجاریان هم حضور داشتند. حجاریان، یکی دیگر از معاونان مرکز مطالعات استراتژیک که عمل فرماندهی ستاد تبلیغات انتخابات محمد خاتمی را به عهده داشت برخلاف نبوی و کرباسچی چهره تودار و از نظر عموم ناشناخته‌ای بود که بعد از سالها فعالیت در بخش‌های اطلاعات و امنیت کشور و ریاست دانشکده اطلاعات و تربیت کارهای اطلاعاتی همزمان با روی کار آمدن دولت هاشمی رفستجانی، بعد از کوشش ناموفقی برای منصرف کردن رئیس جمهور منتخب از انتصاب

مروایی بر پیش درآمد

جنبش دوم خرداد و چهار سال
ریاست جمهوری محمد خاتمی

۱۳۷۶

سال جنبش

هنوز دولت خاتمی به صدمین روز حیات خود فرمیده بود که ابعاد ماجراهی که در ابتداء آسان می نمود آشکار شد. در دو سه حادثه پی در پی مردم دانستند که قرار گرفتن در فضاهای جدید و پذیرش اصلاحات آرام کاری بسیار دشوارتر از تندروی است.

دستگیری شهرداران مناطق تهران مسئله‌ای بود که از روزهای بدרכه هاشمی آغاز شد. بعد از مدتی خبر از پدرفتاری با آنان، قراردادشان در سلولهای انفرادی، اقرارهای انجار از گوش و کار درز کرد تا سرانجام روزی مبنای شکایت آنها علیه فرمانده حفاظت اطلاعات نیروهای انتظامی قرار گیرد، ظاهر شدن نام سردار نقدی فرمادن این نیرو و ... هنوز چنان ابعادی نداشت که بعداً یافت آیت الله یزدی رئیس قوه قضائی در سخن پیامون این پرونده و دفاع از دستگیری آنها گفت «تغییر را نمی توان به دستور مقابل بالا مستند کرد» جناح همکر ایت الله یزدی از این سخن بُوی آن شنیدند که انگار اعتراضات شهرداران به کرباسچی کارگر نیست و هرچه کنند نمی توانند پای او را جلو بکشند، پس لب به اعتراض گشودند. کیهان و رسالت پیشقدم انتقاد از رئیس قوه شدند.

عزل و نصب وزیران تازه - که از دید بسیاری از دولتمردان امری طبیعی و نتیجه منطقی انتخابات ریاست جمهوری بود - از دید نمایندگان جناح اکثریت مجلس «قاع و قمع نیروهای ارزشی و حزب الله» به حساب می آمد، چنین پیدا بود که بیش از همه وزارت کشور زیر ذره بین است. استانداران، فرمانداران و مسؤولان حکومتی مناطق مختلف کشور جایه جای شدند و این خبر

رئیسه جناح نشد که بعضی تصور می کردند، عبدالله نوری داوطلب نشد و بعداً توضیح داد که «قرار دهها خبرنگار داخلی و خارجی در آن بودند، سینه پیش مدیرانش [آشکار شد] مبنی بر این که آقای ناطق رئیس مجلس باشد، بنده نامزدی خود را پس گرفتم... من خودم خدمت ایشان رسیدم. مصالحی در نظر ایشان بود که فرمودند بهتر است به همین شکل باشد.»

موتور دولت جدید آرام آغاز مصاحبه مطبوعاتی کرد، هیاهوها و بعضی بدکاریها که در دوره انتخابات ریاست جمهوری رخ داده بود، انگار به فراموشی سپرده می شد و در این میان به نظر می رسید تهاخبر ناخوش حملات تند روزنامه های هوادار جناح راست به کرباسچی شهردار تهران است، حتی حضور دکتر مهاجرانی در مقام وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - که در مجلس کمترین رأی را در پین وزیران پیشنهادی آقای خاتمی آورد - و گله محافظه کاران این خبر انتخاب نیز وی را در نقطه خطر نشان نمی داد. گرچه در همین روزی که مراسم تحلیف رئیس جمهوری جدید صورت گرفت، در اخبار ساعت ۱۴ رادیو جمهوری «در این مراسم، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، سرانه فقه و مقامات بلندپایه نظامی و کشوری حضور داشتند.» می شد لبخند را بر لبان دکتر روحانی و دکتر مهاجرانی وقت شنیدن این خبر دید. شش ماه پیش از آن زمانی که این دو، هرگزدام به زبانی از هاشمی رفسنجانی به عنوان «نفر سپاه پاسداران، سرلشکر محسن رضایی رمید که اعلام داشت قصد دارد به فعالیت های سیاسی پردازد، وی بلا فاصله به جای دکتر جناح راست که در آن زمان کاندیدای خود را در مقام ریاست جمهوری آینده محکم می دید به مخالفت برخاست. مرتضی نبوی تاکید کرده بود که مطابق قانون اساسی، رئیس جمهور نفر دوم کشور است و بعد از مقام رهبری قرار دارد. کرباسچی در مصاحبه خود نکته ای دیگر را هم بدون اشاره به علل و دلایل آن فاش کرد و آن پیشنهاد آقای خاتمی برای خاتمی رأی اعتماد داد به راه افتاد. دو نماینده مجلس عبدالله نوری و مصطفی معین به دولت راه یافشند - با ابراز خوشحالی و خوشحالی ناطق توری که دیگر نه رقیب خاتمی بلکه در مقام رئیس قوه مقننه اصرار داشت که بار و مردد کار دلت خواهد بود، کار خود را آغاز کرد. جوانان و اکثریت مطلقی از جامعه شهری دلایل بسیاری برای خوشحالی و امیدواری داشتند، حتی آنها که به خاتمی رأی نداده بودند، به نظر پیروزی ناطق توری قطعی می نمود، سخن از انتخاب عبدالله نوری به ریاست مجلس جدی شد اما حالا که وی از آن کار بازماند آیا... اما جلسه انتخاب هیأت

کردند. کرباسچی درست در آخرین روز دولت هاشمی یک مصاحبه مطبوعاتی تشکیل داد که دهها خبرنگار داخلی و خارجی در آن بودند، سینه پیش مدیرانش سپر کرده و خود را مستول و پاسخگوی تمام آنچه در شهرداری اتفاق افتاده خواند. در همان زمان دو نفر دیگر از مدیرانش دستگیر شدند. شهردار دستگیرها را عملی سیاسی خواند و به صراحت گفت که اینها اقدام سیاسی است. رسالت در انعکاس خبر مصاحبه مطبوعاتی کرباسچی آن را بدکاریها که در دوره انتخابات ریاست جمهوری رخ داده بود، انجار به فراموشی سپرده می شد و در این میان به نظر می رسید تهاخبر ناخوش حملات تند روزنامه ای از ۱۴ رادیو جمهوری «در این مراسم تحلیف رئیس جمهوری جدید صورت گرفت، در اخبار ساعت ۱۴ رادیو جمهوری «در این مراسم، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، سرانه فقه و مقامات بلندپایه نظامی و کشوری حضور داشتند.» می شد لبخند را بر لبان دکتر روحانی و دکتر مهاجرانی وقت شنیدن این خبر دید. شش ماه پیش از آن زمانی که این دو، هرگزدام به زبانی از هاشمی رفسنجانی به عنوان «نفر سپاه پاسداران، سرلشکر محسن رضایی رمید که اعلام داشت قصد دارد به فعالیت های سیاسی پردازد، وی بلا فاصله به جای دکتر جناح راست که در آن زمان کاندیدای خود را در مقام ریاست جمهوری آینده محکم می دید به مخالفت برخاست. مرتضی نبوی تاکید کرده بود که مطابق قانون اساسی، رئیس جمهور نفر دوم کشور است و بعد از مقام رهبری قرار دارد. کرباسچی در مصاحبه خود نکته ای دیگر را هم بدون اشاره به علل و دلایل آن فاش کرد و آن پیشنهاد آقای خاتمی برای خود را آغاز کرد. جوانان و اکثریت مطلقی از جامعه شهری دلایل بسیاری برای خوشحالی و امیدواری داشتند، حتی آنها که به خاتمی رأی نداده بودند، به نظر پیروزی ناطق توری قطعی می نمود، سخن از انتخاب عبدالله نوری به ریاست مجلس جدی شد اما حالا که وی از آن کار بازماند آیا... اما جلسه انتخاب هیأت

نداشت. گفتم خدایا در این دریای توفانی با این قایق بی درویسک، من تنها چرا. یک وقت دیدم دستم روی ساحل است... و سه تا جوان آمدند و گفتند مادرت منتظر است دستت را به ما بده. گفتم شما کی هستید. گفتند از فلاں روستای شهرستان نور. کد دادند. ما هم دستمن را دادیم به آنها. بعد من سر تیم محافظین خود را دیدم و با یک حالت نارضایتی گفتم کجای تو. گفت حاجی آقا توفانش خیلی سکنی بود و نمی شد ایستاد. بعد آمدم خدمت مادرم، دیدم به حالت انتظار استاده و گریه می کند. گفت مادر، حاج آقا کجاست. گفت نماز می خواند، منهم رفت و اقتدا کردم به پدرم و نماز خواندم. «فردا صبح، در حاشیه جلسه انتخاباتی، آقای معزی به خندе به او می گوید معنایش آن است که رأی نمی اوری.»

هفتاد روزی که از دوم خرداد تا خروج هاشمی رفسنجانی از دولت فاصله بود، روزهای بدרכه هاشمی لقب گرفت. در آن روزها که دهها طرح عمرانی و پروره و کارخانه افتتاح شد، نام و عنوان «سردار سازاندگی» مدام بر سر زبانها بود اما وقتی غلامحسین کرباسچی، رئیس را که برای افتتاح یک سری پروژه های تازه شهرداری آمده بود با القاب و عنوانی متابیش آمیز مخاطب قرار داد، روزنامه های هوادار جناح مقابل به شهردار تاختند و فقط روزنامه ایران بود که در پاسخ «روزنامه مصباخی عصر» به دفاع از کرباسچی پرداخت. تقریباً همه می دانستند که هدف از این انتقادها «کرباسچی» است و نه رئیس جمهوری که کوتاه مدتی به پایان هشت سال ریاست او مانده بود. مگرنه این که فضای سیاسی ایران پر بود از خبر «احتمال انتخاب غلامحسین کرباسچی به عنوان معاون اول رئیس جمهور» پس چه عجب اگر همه در انتظار حمله به او بودند ولی در پیش بینی زمان آن خطای می کردند. هنوز یک هفتہ به پایان دوران ریاست جمهوری هاشمی رفسنجانی مانده بود که مأموران به شهرداری ریختند معاون اداری و مالی، رئیس حرast و چند مدیر دیگر را همزمان دستگیر